

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PROIECTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3224/2026, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 bis din 24 februarie 2026 (Anexa nr. 2)

Manual: Limba și literatura română. Clasa a IX-a (trunchi comun), Editura Corint

Timp: 3 ore/săptămână (trunchi comun). Total: 100 de ore

Notă. Fiecare oră de curs cuprinde 2-3 activități de învățare; competența specifică din coloana a doua este așezată în dreptul activității pe care o vizează. Trimiterile la pagini se referă la manualul indicat mai sus, iar activitățile valorifică sarcinile de lucru din rubricile manualului. Textele-suport sunt cele din planificarea calendaristică și pot fi înlocuite, la decizia profesorului, cu texte din lista de recomandări de autoare și autori din programa școlară.

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Evaluare inițială. Recapitulare

Timp alocat: 3 ore. Perioada: Săptămâna 1 (7-11 septembrie 2026), Modulul 1

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.2 | 2.1 | 3.3

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Prezentarea programei școlare, a manualului și a formelor de evaluare. Recapitularea achizițiilor din gimnaziu	1.1.	– discuție despre parcursul cronologic al clasei a IX-a, pornind de la cuprinsul manualului și de la cronologia de la paginile 196-197	Resurse materiale: manual, pp. 4-8, 196-197; fișe de lucru Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.2.	– exerciții de identificare a instanțelor comunicării narative și a figurilor de stil în texte la prima vedere		
	2.1.	– reconstituirea, pe o axă a timpului, a reperelor culturale care vor fi studiate în cursul anului		
LITERATURĂ	1.2.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza unui text-suport la prima vedere	Resurse materiale:	Evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
Test de evaluare inițială	3.3.	– redactarea unui răspuns personal, cu respectarea normelor limbii române standard	test de evaluare inițială; barem de evaluare și de notare Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	evaluare scrisă
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Analiza rezultatelor. Proiectarea activităților de remediere și de dezvoltare	1.2.	– discutarea baremului și autoevaluarea răspunsurilor, pe baza descriptorilor de performanță	Resurse materiale: baremul de evaluare; fișa individuală de progres Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: autoevaluare; feedback descriptiv individualizat
	3.3.	– exerciții de remediere a greșelilor frecvente identificate în lucrări		
	2.1.	– prezentarea temelor de lectură pentru primul modul		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Unitatea 1. Reflecții despre literatură

Timp alocat: 18 ore. Perioada: Săptămânile 2-7 (14 septembrie – 23 octombrie 2026), Modulul 1

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.2 | 2.1 | 3.1, 3.3

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Literatura ca reprezentare a realității: teme, motive, valori, viziune despre lume. Repere teoretice	1.1.	– conversație de prelectură pornind de la întrebarea „la ce folosește literatura?” și inventarierea temelor recurente în textele citite în gimnaziu	Resurse materiale: manual, pp. 9-10; caietul de lectură; reproducere de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.1.	– lectura tabloului lui Peter Ilsted, <i>Interior luminat de soare prin fereastră și o fată citind o scrisoare</i> , și formularea unor ipoteze despre relația dintre lectură și viața interioară		
	1.2.	– deschiderea jurnalului de lectură al anului școlar: notarea titlurilor citite și a temelor identificate în ele		
LITERATURĂ I.L. Caragiale, <i>Triumful talentului</i> . Repere despre autor. Lectură și înțelegere	1.1.	– lectura expresivă a schiței și notarea, într-un tabel, a indicilor de spațiu și de timp, a personajelor și a temei	Resurse bibliografice: Text-suport: I.L. Caragiale, <i>Triumful talentului</i> Resurse materiale: manual, pp. 10-14 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.1.	– prezentarea reperelor despre I.L. Caragiale și despre presa satirică a epocii, pe baza casetei biografice din manual		
	1.2.	– exerciții de înțelegere a textului: reconstituirea firului narativ pe momentele subiectului		
LITERATURĂ <i>Triumful talentului</i> . Analiză și interpretare: structura narativă, personajele, ironia	1.2.	– selectarea fragmentelor de caracterizare directă și enumerarea trăsăturilor precizate prin acest procedeu	Resurse bibliografice: Text-suport: I.L. Caragiale, <i>Triumful talentului</i> Resurse materiale: manual, pp. 15-17; fișă de analiză Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	1.1.	– identificarea dominantelor expresive ale textului: oralitatea, repetiția, ironia		
	1.2.	– explicarea ironiei titlului și transcrierea altor două secvențe ironice din narațiune		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Ipostazele literaturii: instituție, parcurs istoric, spațiu de creație, tablou al genurilor	2.1.	– elaborarea unei hărți conceptuale cu ipostazele literaturii propuse de manual	Resurse materiale: manual, pp. 196-197; fișe de lucru Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea hărții conceptuale; observarea sistematică
	2.1.	– exerciții de delimitare a conceptelor de epocă, perioadă și școală literară, pe baza cronologiei din manual		
	1.1.	– identificarea, în textele citite anterior, a mărcilor care încadrează un text într-un gen literar		
LITERATURĂ Genuri și specii literare. Grigore Alexandrescu, <i>Căinele și câțelul</i>	1.1.	– lectura fabulei și identificarea temei, a alegoriei și a moralei	Resurse bibliografice: Text-suport: Grigore Alexandrescu, <i>Căinele și câțelul</i> Resurse materiale: manual, pp. 18-20 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	1.2.	– exerciții de înțelegere a relației dintre replicile personajelor și statutul lor social		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre fabulă		
LITERATURĂ Vasile Alecsandri, <i>Sania</i> . Pastelul	1.1.	– lectura poeziei și identificarea motivelor și a imaginilor artistice dominante	Resurse bibliografice: Text-suport: Vasile Alecsandri, <i>Sania</i> Resurse materiale: manual, pp. 21-23 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea textului redactat; observarea sistematică < feedback descriptiv
	1.2.	– completarea tabelului din manual cu efectul expresiv al figurilor de stil identificate		
	3.3.	– redactarea unei descrieri de tip pastel, pornind de la un peisaj familiar		
LITERATURĂ Mihail Sebastian, <i>Jocul de-a vacanța</i> . Lectură pe roluri și analiză	1.1.	– lectura pe roluri a fragmentului și identificarea indicațiilor scenice și a rolului lor	Resurse bibliografice: Text-suport: Mihail Sebastian, <i>Jocul de-a vacanța</i> Resurse materiale: manual, pp. 24-26 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.2.	– exerciții de înțelegere a relației dintre replici și conflictul dramatic		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre Mihail Sebastian și despre teatrul românesc interbelic		
LITERATURĂ	1.2.	– caracterizarea personajelor pe baza replicilor și a indicațiilor scenice	Resurse bibliografice:	Evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
<i>Jocul de-a vacanța</i> . Interpretare	1.1.	– identificarea motivului evadării și al vacanței ca formă de libertate interioară	Text-suport: Mihail Sebastian, <i>Jocul de-a vacanța</i>	evaluarea textului redactat; interevaluare
	3.3.	– redactarea unei scurte scene dramatice, cu respectarea convențiilor genului	Resurse materiale: manual, p. 27 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ Literatură populară și literatură cultă. <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> . Lectură și analiză	1.1.	– lectura basmului și identificarea formulelor inițiale, mediane și finale	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> (basn popular, în versiunea lui Petre Ispirescu) Resurse materiale: manual, pp. 28-32 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.2.	– reconstituirea traseului inițiat al eroului, pe etape		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre Petre Ispirescu, despre cultura orală și despre circulația basmului		
LITERATURĂ <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> . Interpretare	1.1.	– identificarea constantelor tematice ale basmului: probele, ajutoarele, obiectele magice, cifrele simbolice	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> (basn popular, în versiunea lui Petre Ispirescu) Resurse materiale: manual, pp. 33-34; DEX Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	1.2.	– interpretarea semnificației Văii Plângerii și a finalului basmului		
	3.1.	– selectarea formelor arhaice și populare din text și explicarea lor cu ajutorul dicționarului		
LITERATURĂ Ion Creangă, <i>Fata babei și fata moșneagului</i> . Lectură și analiză	1.1.	– lectura basmului cult și identificarea antitezei dintre cele două personaje feminine	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Creangă, <i>Fata babei și fata moșneagului</i> Resurse materiale: manual, pp. 35-39 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.2.	– exerciții de înțelegere a structurii narative și a rolului probelor		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre Ion Creangă și despre lumea satului moldovenesc		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Basmul popular și basmul cult. Comparație	1.2.	– completarea unui tabel comparativ între basmul popular și basmul cult (autor, oralitate, umor, individualizarea limbajului)	Resurse materiale: manual, pp. 40-41	Evaluare: fișă de lucru; interevaluare
	3.1.	– selectarea particularităților fonetice, lexicale și morfologice specifice graiului moldovenesc din basmul lui Creangă	Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală	
	1.1.	– identificarea umorului și a oralității ca mărci ale stilului lui Ion Creangă	1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Limba standard. Instrumente normative. Dicționare explicative	3.3.	– exerciții de stabilire a formelor corecte de plural, cu verificarea soluțiilor în DOOM 3	Resurse materiale: manual, pp. 42-43; https://doom.lingv.ro/ ; DEX	Evaluare: temă de lucru în clasă; autoevaluare
	3.3.	– construirea de enunțuri cu substantive la genitiv singular, forma articulată și cea nearticulată	Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală	
	3.1.	– consultarea unui dicționar explicativ pentru a stabili sensurile și originea unor cuvinte din textele studiate	1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Norme de ortografie și de punctuație	3.3.	– sistematizarea semnelor ortografice și a rolurilor cratimei, pe baza reperelor din manual	Resurse materiale: manual, pp. 44-46; Îndreptar ortografic, ortoepic, morfologic și de punctuație	Evaluare: fișă de lucru; interevaluare
	3.3.	– completarea unor fragmente literare cu semnele de punctuație corespunzătoare	Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală	
	3.3.	– rescrierea unor enunțuri prin corectarea punctuației și justificarea corecturilor	1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Normă și abatere: greșeli fonetice, lexico-semantice și gramaticale	3.3.	– identificarea și corectarea abaterilor fonetice și lexico-semantice din enunțuri date	Resurse materiale: manual, pp. 47-50; fișă de autoevaluare	Evaluare: autoevaluare; temă de lucru în clasă
	3.3.	– corectarea greșelilor de acord, a pleonasmelor și a construcțiilor hibride	Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală	
	3.3.	– completarea unei fișe de autoevaluare a exprimării proprii, orale și scrise	1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Variație regională: graiuri, regionalisme	3.1.	– selectarea, dintr-un text-suport, a formelor care nu respectă norma și a cuvintelor neuzuale în comunicarea curentă	Resurse materiale: manual, pp. 51-52	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	3.1.	– compararea limbajului lui Ion Creangă cu transcrierea unei povestiri orale, prin raportare la limba standard	Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală	
	1.1.	– discutarea rolului regionalismelor în conturarea culorii locale a textului literar	1 oră	
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ	1.1.	– sistematizarea, într-o hartă conceptuală, a ipostazelor literaturii și a speciilor studiate în unitate	Resurse materiale:	Evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
Recapitulare	2.1.	– exercițiu de comparare a două texte din unitate, sub aspectul temei și al viziunii despre lume	manual, pp. 9-52; fișe recapitulative Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	autoevaluare; aprecierea verbală
	3.3.	– exerciții recapitulative de aplicare a normelor de ortografie și de punctuație		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă	1.2.	– rezolvarea unui test cu itemi de înțelegere și de analiză, pe baza unor texte la prima vedere	Resurse materiale: manual, pp. 53-54 (testul și baremul din manual) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă; feedback descriptiv
	1.1.	– identificarea temei și a dominantelor expresive ale textului-suport		
	3.3.	– aplicarea normelor limbii române standard în redactarea răspunsurilor		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Unitatea 2. Începuturile scrisului în limba română (secolele XVI-XVII)

Timp alocat: 18 ore. **Perioada:** Săptămânile 8-13 (2 noiembrie – 11 decembrie 2026), **Modulul 2**

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.3 | 2.1, 2.2 | 3.1, 3.4

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Contextul socioistoric în secolele XVI-XVII. Primele instituții ale scrisului	2.1.	– interogarea contextului socioistoric pe baza reperelor din manual: evenimente, mentalități, raportul dintre putere și scris	Resurse materiale: manual, pp. 55-56; hărți istorice; reproduceri de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea hărții conceptuale; observarea sistematică
	2.1.	– elaborarea unei hărți conceptuale care integrează trăsăturile epocii, pe baza unor texte, imagini și hărți istorice		
	1.1.	– identificarea dominantelor tematice ale perioadei în producțiile literare și artistice reproduse în manual		
LITERATURĂ <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i> . Lectură și înțelegere	1.1.	– lectura textului și reconstituirea situației de comunicare: emițător, destinatar, scop, context	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i> (cel mai vechi text păstrat în limba română, 1521) Resurse materiale: manual, pp. 56-57; facsimil Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	3.1.	– identificarea trăsăturilor lingvistice diferite de cele ale limbii române actuale în textul scrisorii		
	2.1.	– discutarea valorii documentare a scrisorii ca prim text păstrat în limba română		
LITERATURĂ <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i> . De la limba veche la limba actuală	3.1.	– rescrierea unui fragment din scrisoare în limba română contemporană și explicarea diferențelor	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i> (cel mai vechi text păstrat în limba română, 1521) Resurse materiale: manual, p. 57 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; interevaluare
	3.4.	– rescrierea aceluiași fragment în limbaj actual cu ajutorul unui instrument de inteligență artificială și evaluarea critică a rezultatului		
	1.3.	– formularea unei reflecții despre ceea ce ne spune scrisoarea despre lumea în care a fost scrisă		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ <i>Cartea Ecclesiastului</i> (din <i>Biblia de la București</i>). Lectură și înțelegere	1.1.	– lectura fragmentului și identificarea temei deșertăciunii și a structurii sale repetitive	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Cartea Ecclesiastului</i> (text din <i>Biblia de la București</i> , 1688) Resurse materiale: manual, pp. 58-59 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.1.	– prezentarea reperelor despre Biblia de la 1688 și despre rolul ei în cultura română		
	1.1.	– identificarea motivelor literare recurente: timpul, trecerea, zădărnicia		
LITERATURĂ <i>Cartea Ecclesiastului</i> . Interpretare și deschideri	1.3.	– interogarea textului din perspectiva condiției umane și a valorilor pe care le propune	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Cartea Ecclesiastului</i> (text din <i>Biblia de la București</i> , 1688) Resurse materiale: manual, p. 60; reproduceri de artă; DEX Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; interevaluare
	2.2.	– compararea tratării temei deșertăciunii în textul biblic și într-o creație plastică a epocii		
	3.1.	– identificarea formelor lexicale și gramaticale vechi și explicarea lor cu ajutorul dicționarului		
LITERATURĂ Grigore Ureche, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> . Cronica. Lectură și înțelegere	1.1.	– lectura fragmentului și identificarea mărcilor discursului istoric	Resurse bibliografice: Text-suport: Grigore Ureche, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> Resurse materiale: manual, pp. 61-62 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.1.	– prezentarea reperelor despre cronicarii moldoveni și despre umanismul românesc		
	1.1.	– identificarea temei și a atitudinii cronicarului față de faptele relatate		
LITERATURĂ <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> . Portretul lui Ștefan cel Mare. Arta portretului	1.1.	– analiza portretului lui Ștefan cel Mare: portretul fizic, portretul moral, procedeele de construcție	Resurse bibliografice: Text-suport: Grigore Ureche, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> Resurse materiale: manual, pp. 62-63 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; temă de lucru în clasă
	1.1.	– identificarea dominantelor expresive ale prozei cronicărești: enumerația, antiteza, formulele evaluative		
	3.1.	– clasificarea arhaismelor din fragment și explicarea sensului lor prin raportare la limba actuală		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ <i>Letopisețul Țării Moldovei.</i> Interpretare și deschideri transnaționale	2.2.	– compararea portretului cronicăresc cu un portret pictat al epocii, pentru a evidenția convențiile de reprezentare	Resurse bibliografice: Text-suport: Grigore Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> Resurse materiale: manual, p. 64; reproduceri de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; interevaluare
	1.3.	– interpretarea relației dintre discursul istoric și construirea memoriei colective		
	2.1.	– identificarea trăsăturilor umanismului în modul în care cronicarul își argumentează relatarea		
LITERATURĂ Miron Costin, <i>Viața lumii</i> . Lectură și analiză	1.1.	– lectura poemului și identificarea temei, a motivelor și a structurii lui	Resurse bibliografice: Text-suport: Miron Costin, <i>Viața lumii</i> Resurse materiale: manual, p. 65 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	1.1.	– identificarea dominantelor expresive: metafora, comparația, interogația retorică		
	3.1.	– identificarea particularităților fonetice și morfologice ale limbii secolului al XVII-lea în text		
LITERATURĂ <i>Viața lumii</i> . Interpretare. Prima creație lirică în limba română	1.3.	– interogarea textului din perspectiva raportului dintre destin, timp și condiția umană	Resurse bibliografice: Text-suport: Miron Costin, <i>Viața lumii</i> Resurse materiale: manual, p. 66 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; aprecierea verbală
	2.2.	– compararea poemului cu fragmentul din <i>Cartea Ecclesiastului</i> , sub aspectul temei și al viziunii		
	2.1.	– discutarea locului lui Miron Costin în umanismul românesc și european		
LITERATURĂ Imaginar medieval și ecouri ale Renașterii și ale umanismului în cultura română	2.1.	– sistematizarea trăsăturilor umanismului european și a formelor lui de manifestare în spațiul românesc	Resurse materiale: manual, pp. 67-68; cronologia de la pp. 196-197 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea cronologiei; observarea sistematică
	2.2.	– realizarea unei cronologii comparative a evenimentelor culturale românești și europene din secolele XVI-XVII		
	1.1.	– identificarea unor trăsături ale imaginarii medievale în textele parcurse până acum		
LITERATURĂ François Rabelais, <i>Gargantua și Pantagruel</i>	1.1.	– lectura fragmentului și identificarea procedeelelor comice: exagerarea, enumerația, parodia	Resurse bibliografice: Text-suport: François Rabelais, <i>Gargantua și Pantagruel</i>	Evaluare: observarea sistematică; temă de lucru în clasă
	2.1.	– identificarea idealului umanist de educație reflectat în text		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	2.2.	– compararea imaginii omului la Rabelais cu aceea din textele românești ale perioadei	Resurse materiale: manual, p. 69 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ William Shakespeare, <i>Hamlet, prinț al Danemarcei</i>	1.1.	– lectura monologului și identificarea temelor și a motivelor: îndoiala, moartea, acțiunea	Resurse bibliografice: Text-suport: William Shakespeare, <i>Hamlet, prinț al Danemarcei</i> Resurse materiale: manual, p. 70 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.3.	– interogarea monologului din perspectiva condiției umane și a libertății de a alege		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre teatrul elisabetan și despre Renaștere		
LIMBA ROMÂNĂ Originea limbii române. Limba română, limbă romanică	3.1.	– identificarea elementelor de origine latină în textele vechi studiate	Resurse materiale: manual, p. 71; dicționar etimologic Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; observarea sistematică
	3.1.	– compararea unor cuvinte din fondul latin în română, în italiană și în franceză		
	3.4.	– consultarea variantelor digitale ale unor dicționare pentru a stabili etimologia unor cuvinte		
LIMBA ROMÂNĂ Evoluția limbii române. Etape și straturi lexicale	3.1.	– sistematizarea etapelor evoluției limbii române pe o axă cronologică	Resurse materiale: manual, pp. 72-74 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; temă de lucru în clasă
	3.1.	– gruparea unor cuvinte pe straturi lexicale: fond latin, substrat, împrumuturi slave, maghiare, turcești, grecești		
	3.1.	– sesizarea schimbărilor de sens sau de formă ale unor cuvinte de-a lungul timpului		
LIMBA ROMÂNĂ Arhaisme și neologisme	3.1.	– clasificarea arhaismelor dintr-un fragment de secol XVII: arhaisme fonetice, gramaticale, lexicale	Resurse materiale: manual, pp. 75-76 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; observarea sistematică
	3.1.	– prezentarea valorilor stilistice ale arhaismelor în textele literare studiate		
	3.1.	– identificarea neologismelor dintr-un text actual și precizarea limbii de origine		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LIMBA ROMÂNĂ Trecerea de la alfabetul chirilic la alfabetul latin	3.1.	– ilustrarea tipurilor de alfabet folosite în textele românești vechi, pe baza facsimilelor din manual	Resurse materiale: manual, pp. 77-79; bibliotecă digitală Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	3.1.	– transliterarea unui scurt fragment și discutarea dificultăților întâmpinate		
	3.4.	– explorarea unei biblioteci digitale pentru a observa o pagină de text vechi scris cu alfabet chirilic		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă	1.1.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza unui text vechi la prima vedere	Resurse materiale: manual, p. 80 (testul și baremul din manual) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă; feedback descriptiv
	3.1.	– identificarea și explicarea particularităților lingvistice ale textului- suport		
	1.3.	– formularea unui răspuns interpretativ despre valorile epocii, susținut cu exemple din text		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Recapitulare și evaluare (unitățile 1-2). Lansarea proiectului

Timp alocat: 5 ore. **Perioada:** Săptămânile 14-15 (14-22 decembrie 2026), Modulul 2

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.3 | 2.1, 2.2 | 3.1, 3.3

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Recapitulare: literatura ca sistem. Genuri, specii, forme literare	1.1.	– sistematizarea, într-o hartă conceptuală, a ipostazelor literaturii și a speciilor studiate	Resurse materiale: manual, pp. 9-79; fișe recapitulative Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; autoevaluare
	2.1.	– reconstituirea, pe axa cronologică, a reperelor culturale ale secolelor XVI-XVII		
	1.3.	– formularea unor răspunsuri interpretative pe marginea unui text studiat, la alegere		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Recapitulare: norma și variația limbii române	3.3.	– exerciții recapitulative de aplicare a normelor de ortografie, de punctuație și de acord	Resurse materiale: fișe recapitulative; DOOM 3 (variantă online) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; autoevaluare
	3.1.	– exerciții de identificare a formelor de variație istorică și regională în texte literare date		
	3.1.	– explicarea valorii stilistice a arhaismelor și a regionalismelor în textele studiate		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă (unitățile 1-2)	1.1.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza a două texte-suport din perioade diferite	Resurse materiale: test de evaluare; barem de evaluare și de notare Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă
	2.2.	– formularea unui răspuns comparativ privind reprezentarea aceleiași teme în cele două texte		
	3.3.	– redactarea răspunsurilor cu respectarea normelor limbii române standard		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Analiza rezultatelor. Activități de remediere și de dezvoltare	1.3.	– discutarea baremului și autoevaluarea răspunsurilor pe baza descriptorilor	Resurse materiale: baremul de evaluare; fișe de remediere Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: autoevaluare; feedback descriptiv individualizat
	3.3.	– exerciții de remediere a greșelilor frecvente identificate în lucrări		
	1.1.	– reluarea, prin exemple noi, a conceptelor insuficient consolidate		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Lansarea proiectului „ <i>Oameni ai timpului lor</i> ”. Documentare și etica citării	2.1.	– alegerea unei personalități din epocile studiate și motivarea alegerii, prin raportare la surse istorice și literare	Resurse materiale: manual, p. 195; surse digitale; bibliotecă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; evaluarea fișei de documentare
	2.2.	– identificarea a cel puțin trei surse diverse despre personalitatea aleasă și compararea imaginilor pe care le propun		
	3.3.	– exerciții de citare corectă și de parafrizare, pentru respectarea eticii redactării		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Unitatea 3. Afirmarea conștiinței culturale (secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)

Timp alocat: 15 ore. **Perioada:** Săptămânile 16-20 (11 ianuarie – 12 februarie 2027), **Modulul 3**

Competențe specifice vizate: 1.2, 1.3 | 2.1 | 3.2, 3.3

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Contextul socioistoric în secolul al XVIII-lea	2.1.	– interogarea contextului socioistoric pe baza reperelor din manual: fanariotism, reforme, circulația ideilor	Resurse materiale: manual, pp. 81-83; hărți istorice Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea hărții conceptuale; observarea sistematică
	2.1.	– elaborarea unei hărți conceptuale care integrează trăsăturile epocii, pe baza unor texte și imagini		
	1.2.	– elaborarea unei fișe de observație pentru detaliile care reconstituie atmosfera epocii		
LITERATURĂ Iluminismul european și Școala Ardeleană	2.1.	– sistematizarea ideilor iluministe și a formelor lor de manifestare în spațiul românesc	Resurse materiale: manual, pp. 83-84; cronologia de la pp. 196-197 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea cronologiei; observarea sistematică
	2.1.	– realizarea unei cronologii comparative a evenimentelor culturale românești și europene ale secolului al XVIII-lea		
	1.3.	– formularea unei reflecții despre miza culturală a programului Școlii Ardelene		
LITERATURĂ Gheorghe Șincai, <i>Învățătură firească spre surparea superstiției norodului</i>	1.2.	– lectura fragmentului și analiza modului în care se construiește demonstrația	Resurse bibliografice: Text-suport: Gheorghe Șincai, <i>Învățătură firească spre surparea superstiției norodului</i> Resurse materiale: manual, pp. 85-86 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	2.1.	– identificarea atitudinilor și a valorilor iluministe exprimate în text		
	3.2.	– identificarea elementelor de coeziune specifice textului explicativ		
LITERATURĂ	1.2.	– identificarea argumentelor privind latinitatea limbii române și analiza organizării lor	Resurse bibliografice:	Evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
Petru Maior, <i>Dialog pentru începutul limbei română</i>	1.3.	– interpretarea alegerii formei dialogate ca strategie de convingere a cititorului	Text-suport: Petru Maior, <i>Dialog pentru începutul limbei română</i>	temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	3.2.	– analiza raportului dintre teză, argumente și concluzie în textul-suport	Resurse materiale: manual, pp. 87-88 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> . Poemul epic. Lectură	1.2.	– lectura fragmentului și identificarea mărcilor poemului epic: invocația, eroii, isprăvile	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> Resurse materiale: manual, pp. 89-91 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.1.	– prezentarea reperelor despre autor și despre proiectul cultural al Școlii Ardelene		
	1.3.	– formularea unor ipoteze interpretative privind rolul parodiei în text		
LITERATURĂ <i>Țiganiada</i> . Analiză: parodia, alegoria, registrele stilistice	1.2.	– analiza amestecului de registre și a comicului de limbaj	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> Resurse materiale: manual, pp. 91-92 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; temă de lucru în clasă
	1.3.	– valorificarea interpretării alegorice: povestea Țiganilor ca reflectare a societății		
	3.2.	– observarea rolului notelor și al comentariilor marginale în construcția sensului textului		
LITERATURĂ <i>Țiganiada</i> . Interpretare	1.3.	– dezbateri pe marginea întrebării: ce fel de societate ideală propune textul?	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i> Resurse materiale: manual, p. 93 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică a participării la dezbateri; evaluarea răspunsului redactat
	2.1.	– identificarea trăsăturilor poemului epic în context românesc și european		
	3.3.	– redactarea unui răspuns argumentat despre actualitatea satirei din text		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Jonathan Swift, <i>Călătoriile lui Gulliver</i>	1.2.	– identificarea procedeelelor satirei și ale fantasticului în fragmentul studiat	Resurse bibliografice: Text-suport: Jonathan Swift, <i>Călătoriile lui Gulliver</i> Resurse materiale: manual, pp. 94-95 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	2.1.	– identificarea ideilor iluministe puse în discuție de text		
	1.3.	– interpretarea funcției critice a călătoriei imaginare		
LITERATURĂ Voltaire, <i>Candid sau Optimismul</i>	1.2.	– analiza modului în care ironia organizează discursul narativ	Resurse bibliografice: Text-suport: Voltaire, <i>Candid sau Optimismul</i> Resurse materiale: manual, pp. 96-97 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.3.	– interpretarea ironiei ca instrument de critică filosofică		
	2.1.	– compararea imaginii lumii din text cu aceea din textele românești ale perioadei		
LIMBA ROMÂNĂ Construcția textului: coeziune. Coordonarea și subordonarea	3.2.	– identificarea mijloacelor de conectare sintactică în propoziție și în frază: prepoziții, conjuncții, conectori relativi	Resurse materiale: manual, pp. 98-99 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; observarea sistematică
	3.2.	– analiza raporturilor sintactice dintr-un fragment studiat, pentru identificarea elementelor de coeziune		
	3.3.	– exerciții de refacere a coeziunii într-un text din care au fost eliminați conectorii		
LIMBA ROMÂNĂ Coeziunea: referința textuală și topica enunțului	3.2.	– identificarea mărcilor anaforice, cataforice și deictice, precum și a elipselor în texte diverse	Resurse materiale: manual, pp. 100-101; texte din mediul digital Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; interevaluare
	3.2.	– rescrierea unor enunțuri pentru a explica felul în care topica influențează sensul		
	3.3.	– observarea elementelor care asigură coeziunea într-un articol online sau într-o postare din social media		
LIMBA ROMÂNĂ Coerența: unitatea semantică globală și progresia tematică	3.2.	– reordonarea secvențelor unui text amestecat, pentru a reconstitui logica discursului	Resurse materiale: manual, pp. 101-102; fișe de lucru Forme de organizare:	Evaluare: autoevaluare; fișă de lucru
	3.2.	– urmărirea progresiei tematice într-un text explicativ și într-unul narativ		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	3.3.	– evaluarea propriei producții de text prin explicarea modului în care se asigură coerența	Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Coerența: structura informațională. Informații explicite și implicite	3.2.	– identificarea informațiilor implicite și a presupuzițiilor dintr-un text dat	Resurse materiale: manual, pp. 102-103 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate în perechi; activitate individuală 1 oră	Evaluare: interevaluare; temă de lucru în clasă
	3.2.	– analiza raportului dintre informația veche și informația nouă în enunțuri date		
	3.3.	– corectarea în pereche a unui text în care se identifică rupturi de coerență, urmată de o versiune îmbunătățită		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Recapitulare	2.1.	– sistematizarea trăsăturilor epocii într-un breviar de termeni-cheie: Iluminism, latinitate, poem epic, parodie	Resurse materiale: manual, pp. 81-103; fișe recapitulative Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: autoevaluare; aprecierea verbală
	1.2.	– exerciții de analiză comparativă a două texte ale perioadei, unul românesc și unul european		
	3.2.	– exerciții recapitulative de identificare a elementelor de coeziune și de coerență		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă	1.2.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza unui text la prima vedere, reprezentativ pentru perioadă	Resurse materiale: manual, p. 104 (testul și baremul din manual) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă; feedback descriptiv
	1.3.	– redactarea unui răspuns interpretativ argumentat pe marginea textului-suport		
	3.2.	– rezolvarea itemilor privind coeziunea și coerența textului		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Unitatea 4. Modernizarea formelor literare în prima parte a secolului al XIX-lea

Timp alocat: 21 ore. Perioada: Săptămânile 22-28 (1 martie – 16 aprilie 2027), Modulul 4

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.3 | 2.1, 2.2 | 3.2, 3.4

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Contextul socioistoric în prima parte a secolului al XIX-lea	2.1.	– interogarea contextului socioistoric: revoluția de la 1848, ideea națională, modernizarea societății	Resurse materiale: manual, pp. 105-107; documente și reproduceri de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea hărții conceptuale; observarea sistematică
	2.1.	– elaborarea unei hărți conceptuale care integrează trăsăturile epocii, pe baza unor texte, imagini și documente		
	1.1.	– identificarea dominantelor tematice ale perioadei în producțiile literare și artistice reproduse în manual		
LITERATURĂ Întemeierea instituțiilor culturale: presa și teatrul	2.1.	– prezentarea sintetică a rolului presei și al teatrului în formarea publicului cititor	Resurse materiale: manual, pp. 108-109; arhive digitale de presă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.2.	– compararea rolului presei în epoca pașoptistă cu rolul mediilor de informare de astăzi		
	3.2.	– observarea particularităților de limbaj ale unui text de presă din epocă		
LITERATURĂ Revista <i>Dacia literară</i> . Articolul programatic „Introducere”. Lectură și înțelegere	1.1.	– lectura articolului și identificarea celor patru puncte ale programului	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Dacia literară</i> (revistă literară) Resurse materiale: manual, pp. 110-111 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	2.1.	– identificarea valorilor și a atitudinilor culturale pe care le promovează textul		
	3.2.	– analiza organizării argumentative a articolului: teză, argumente, concluzie		
LITERATURĂ „Introducere”. Interpretare. Programul pașoptist	1.3.	– interpretarea relației dintre programul literar și proiectul politic al generației pașoptiste	Resurse materiale: manual, p. 112 Forme de organizare:	Evaluare: evaluarea textului redactat; interevaluare
	2.2.	– compararea programului Daciei literare cu un manifest cultural european al epocii		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	3.2.	– redactarea unui text scurt în care se susține un punct de vedere despre actualitatea acestui program, cu urmărirea coerenței argumentării	Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ Vasile Alecsandri, <i>Chirița în provincie</i> . Lectură pe roluri și analiză	1.1.	– lectura pe roluri a fragmentului și identificarea temei: modernizarea și formele fără fond	Resurse bibliografice: Text-suport: Vasile Alecsandri, <i>Chirița în provincie</i> Resurse materiale: manual, pp. 113-116 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	1.1.	– identificarea surselor comicului: comicul de limbaj, de situație, de caracter, de nume		
	3.2.	– identificarea abaterilor de limbaj din replici și explicarea efectului lor comic		
LITERATURĂ <i>Chirița în provincie</i> . Interpretare	1.3.	– interpretarea satirei sociale prin raportare la contextul modernizării societății românești	Resurse bibliografice: Text-suport: Vasile Alecsandri, <i>Chirița în provincie</i> Resurse materiale: manual, p. 117 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.2.	– compararea tipologiei Chiriței cu un personaj comic din dramaturgia europeană		
	3.2.	– susținerea orală a unui punct de vedere despre actualitatea personajului, cu folosirea unor conectori adecvați		
LITERATURĂ Romantismul european. Romantismul pașoptist	2.1.	– sistematizarea trăsăturilor romantismului european și a particularităților romantismului pașoptist	Resurse materiale: manual, pp. 118-119; reproduceri de artă; fragmente muzicale Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.2.	– compararea unor creații plastice și muzicale romantice cu texte literare, pentru a evidenția o viziune comună		
	1.1.	– identificarea temelor și a motivelor romantice în textele care urmează a fi studiate		
LITERATURĂ Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> . Nuvela romantică. Lectură și structură	1.1.	– lectura integrală a nuvelei și reconstituirea firului narativ pe cele patru capitole	Resurse bibliografice: Text-suport: Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> Resurse materiale:	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.1.	– identificarea temei istorice și a motivelor romantice: puterea, răzbușnarea, moartea		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	2.1.	– prezentarea reperelor despre autor și despre sursele istorice ale nuvelei	manual, pp. 120-124 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ <i>Alexandru Lăpușneanul</i> . Personajul romantic. Antiteza	1.1.	– caracterizarea lui <i>Alexandru Lăpușneanul</i> prin procedee directe și indirecte	Resurse bibliografice: Text-suport: Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> Resurse materiale: manual, pp. 124-126 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	1.1.	– identificarea antitezei ca dominantă expresivă a nuvelei		
	1.3.	– interpretarea replicilor devenite celebre și a funcției lor în conturarea personajului		
LITERATURĂ <i>Alexandru Lăpușneanul</i> . Scena mulțimii și scena ospățului	1.1.	– analiza scenei mulțimii de la curte și a rolului personajului colectiv	Resurse bibliografice: Text-suport: Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> Resurse materiale: manual, pp. 126-127; reproduceri de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; interevaluare
	1.3.	– valorificarea unei interpretări stilistice: culoarea, gestică și teatralitatea scenei ospățului		
	2.2.	– compararea scenei cu o reprezentare plastică a puterii din epoca romantică		
LITERATURĂ <i>Alexandru Lăpușneanul</i> . Interpretare și deschideri	1.3.	– dezbateri pe marginea întrebării: este nuvela o lecție despre putere sau o reconstituire istorică?	Resurse bibliografice: Text-suport: Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> Resurse materiale: manual, p. 128 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea răspunsului critic; observarea sistematică
	2.2.	– compararea nuvelei romantice românești cu o nuvelă istorică europeană a epocii		
	3.2.	– redactarea unui răspuns critic argumentat despre modul în care textul construiește imaginea puterii, urmărind progresia tematică		
LITERATURĂ Alphonse de Lamartine, <i>Lacul</i>	1.1.	– lectura poeziei și identificarea temei timpului și a iubirii	Resurse bibliografice: Text-suport: Alphonse de Lamartine, <i>Lacul</i>	Evaluare: observarea sistematică; temă de lucru în clasă
	1.3.	– interpretarea invocației adresate naturii ca formă de rezistență în fața trecerii timpului		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	2.2.	– compararea imaginarului naturii în poezia lui Lamartine și în pastelurile studiate anterior	Resurse materiale: manual, pp. 129-130 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ Mary Shelley, <i>Frankenstein</i>	1.1.	– lectura fragmentului și identificarea mărcilor romanului gotic	Resurse bibliografice: Text-suport: Mary Shelley, <i>Frankenstein</i> Resurse materiale: manual, pp. 131-132 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică a participării la dezbateri; aprecierea verbală
	1.3.	– dezbateri: ce întrebări actuale ridică textul despre responsabilitatea creatorului?		
	2.2.	– compararea imaginii omului de știință din text cu reprezentări actuale din film sau din presă		
LITERATURĂ Mitologie națională și folclorică. <i>Miorița</i> . Lectură și analiză	1.1.	– lectura baladei și identificarea motivelor: transumanța, complotul, testamentul, nunta cosmică	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Miorița</i> (baladă populară) Resurse materiale: manual, pp. 133-135 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	1.1.	– identificarea dominantelor expresive ale poeziei populare: repetiția, epitetul, formula		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre culegerea folclorului în epoca pașoptistă		
LITERATURĂ <i>Miorița</i> . Interpretări multiple	1.3.	– compararea a cel puțin două interpretări critice ale baladei și formularea unei poziții proprii	Resurse bibliografice: Text-suport: <i>Miorița</i> (baladă populară) Resurse materiale: manual, p. 136; fragmente critice Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea textului argumentativ; observarea sistematică
	1.3.	– dezbateri: resemnare sau acceptare senină a destinului?		
	3.2.	– redactarea unui text argumentativ care susține una dintre interpretări, cu marcarea explicită a legăturilor dintre idei		
LIMBA ROMÂNĂ Conspectul	3.2.	– identificarea structurii unui conspect și a diferențelor față de rezumat și de notițe	Resurse materiale: manual, pp. 137-139 Forme de organizare:	Evaluare: evaluarea conspectului; autoevaluare
	3.2.	– realizarea conspectului unui text scurt despre romantismul pașoptist		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
	3.4.	– organizarea conspectului sub formă de schemă sau de hartă conceptuală realizată cu o aplicație digitală	Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	
LIMBA ROMÂNĂ Jurnalul clasic și jurnalul digital	1.1.	– analiza unei pagini de jurnal literar și identificarea mărcilor subiectivității	Resurse materiale: manual, pp. 145-146 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea paginii de jurnal; autoevaluare
	3.2.	– redactarea unei pagini de jurnal de lectură despre un text studiat în unitate		
	3.4.	– redactarea unei postări dintr-un jurnal digital, urmărind coeziunea și coerența textului		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă	1.1.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza unui text romantic la prima vedere	Resurse materiale: manual, pp. 147-148 (testul și baremul din manual) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă; feedback descriptiv
	1.3.	– redactarea unui text interpretativ pe marginea temei sau a viziunii textului-suport		
	3.2.	– asigurarea coeziunii și a coerenței în textul redactat, conform criteriilor exersate		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Unitatea 5. Maturizarea formelor culturale și literare în a doua parte a secolului al XIX-lea

Timp alocat: 17 ore. Perioada: Săptămânile 30-35 (5 mai – 11 iunie 2027), Modulul 5

Competențe specifice vizate: 1.2, 1.3 | 2.1, 2.2 | 3.1, 3.3

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ Contextul socioistoric în a doua parte a secolului al XIX-lea	2.1.	– interogarea contextului socioistoric: statul modern, instituțiile culturale, formarea publicului	Resurse materiale: manual, pp. 149-151 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea hărții conceptuale; observarea sistematică
	2.1.	– elaborarea unei hărți conceptuale care integrează trăsăturile epocii, pe baza unor texte și imagini		
	1.2.	– elaborarea unei fișe de observație pentru detaliile care reconstituie atmosfera epocii		
LITERATURĂ Ion Ghica, <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i> . Memorialistica. Lectură	1.2.	– lectura fragmentului și identificarea mărcilor discursului memorialistic	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Ghica, <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i> Resurse materiale: manual, pp. 152-154; DEX Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	2.1.	– reconstituirea profilului societății românești prin detaliile de viață cotidiană din text		
	3.1.	– identificarea arhaismelor și a turcismelor din text și explicarea sensului lor		
LITERATURĂ <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i> . Interpretare	1.3.	– interpretarea umorului și a nostalgiei ca atitudini ale memorialistului	Resurse bibliografice: Text-suport: Ion Ghica, <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i> Resurse materiale: manual, p. 155 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea textului redactat; interevaluare
	2.2.	– compararea imaginii drumului de altădată cu experiența actuală a călătoriei		
	3.3.	– redactarea unei pagini de tip memorialistic despre un loc familiar		
LITERATURĂ	2.1.	– prezentarea sintetică a Junimii: principii, membri, forme de sociabilitate literară	Resurse bibliografice:	Evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
Junimea și <i>Convorbiri literare</i> . Titu Maiorescu, <i>În contra direcției de astăzi în cultura română</i>	1.2.	– lectura textului critic și identificarea tezei și a argumentelor	Text-suport: Titu Maiorescu, <i>În contra direcției de astăzi în cultura română</i> Resurse materiale: manual, pp. 156-160 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	1.3.	– interpretarea actualității teoriei formelor fără fond prin raportare la fenomene culturale de azi		
LITERATURĂ Apariția instituției criticii literare. Critica de direcție	1.2.	– compararea structurii argumentative în <i>Direcția nouă în poezia și proza română</i> și în <i>Comediile dlui Caragiale</i>	Resurse materiale: manual, pp. 161-165 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; aprecierea verbală
	2.1.	– identificarea criteriilor de valoare pe care le propune criticul		
	1.3.	– formularea unei poziții proprii față de o judecată critică din textul <i>Eminescu și poeziile lui</i>		
LITERATURĂ Realismul. Ecouri ale clasicismului	2.1.	– sistematizarea trăsăturilor realismului european și a formelor lui în literatura română	Resurse materiale: manual, p. 166; reproduceri de artă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	2.2.	– compararea reprezentării societății în pictura realistă și în textele literare ale perioadei		
	1.2.	– identificarea tipologiilor umane care vor fi urmărite în textele unității		
LITERATURĂ Nuvela realistă. Lectură și structură	1.2.	– lectura integrală a nuvelei și reconstituirea firului narativ pe momentele subiectului	Resurse bibliografice: Text-suport: Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> Resurse materiale: manual, pp. 166-171 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; aprecierea verbală
	1.2.	– identificarea temei: dorința de îmbogățire și destrămarea familiei		
	2.1.	– prezentarea reperelor despre Slavici și despre lumea satului ardelenesc în epocă		
LITERATURĂ	1.2.	– gruparea personajelor pe tipologii și precizarea trăsăturii dominante	Resurse bibliografice: Text-suport: Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> .	Evaluare: fișă de lucru; observarea sistematică
	1.2.	– analiza aspectelor realiste: structură simetrică, dominantă tematică		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> . Tipologia personajelor. Aspecte realiste	3.1.	– identificarea abaterilor de la obiectivitatea realistă și analiza tehnicilor narative	Resurse materiale: manual, pp. 170-172 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	
LITERATURĂ <i>Moara cu noroc</i> . Personaje și conflictul	1.2.	– caracterizarea lui Ghiță prin evoluția lui interioară și prin relația cu Lică	Resurse bibliografice: Text-suport: Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> Resurse materiale: manual, pp. 171-173 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; temă de lucru în clasă
	1.2.	– analiza conflictului interior și a conflictului exterior		
	3.1.	– identificarea regionalismelor ardelenesti din text și explicarea rolului lor în individualizarea personajelor		
LITERATURĂ <i>Moara cu noroc</i> . Interpretare	1.3.	– dezbateri pe marginea întrebării: este Ghiță un personaj vinovat sau o victimă a împrejurărilor?	Resurse bibliografice: Text-suport: Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> Resurse materiale: manual, p. 174 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea răspunsului argumentat; observarea sistematică
	1.3.	– interpretarea finalului și a rolului cuvintelor bătrânei din incipit și din final		
	3.3.	– redactarea unui răspuns argumentat despre relația dintre om și bani, valorificând citate din text		
LITERATURĂ Anton Pavlovici Cehov, <i>Stepa</i>	1.2.	– lectura fragmentului și identificarea rolului descrierii în conturarea atmosferei	Resurse bibliografice: Text-suport: Anton Pavlovici Cehov, <i>Stepa</i> Resurse materiale: manual, pp. 175-177 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: temă de lucru în clasă; observarea sistematică
	2.2.	– compararea reprezentării spațiului la Cehov și la Slavici		
	1.3.	– interpretarea relației dintre peisaj și starea interioară a personajului		
LITERATURĂ	1.2.	– lectura pe roluri a unor scene și reconstituirea intrigii	Resurse bibliografice:	Evaluare:
	1.2.	– identificarea temei: viața politică și moravurile societății		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> . Comedia. Lectură pe roluri	2.1.	– prezentarea reperelor despre comedie și despre contextul politic al epocii	Text-suport: I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> Resurse materiale: manual, pp. 178-182 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	observarea sistematică; aprecierea verbală
LITERATURĂ <i>O scrisoare pierdută</i> . Tipologia personajelor și sursele comicului	1.2.	– gruparea personajelor pe tipologii comice și precizarea trăsăturii dominante	Resurse bibliografice: Text-suport: I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> Resurse materiale: manual, pp. 182-185 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: fișă de lucru; observarea sistematică
	1.2.	– analiza surselor comicului: de situație, de caracter, de limbaj, de nume, de intenție		
	3.1.	– identificarea abaterilor de limbaj ale personajelor și explicarea efectului lor comic		
LITERATURĂ <i>O scrisoare pierdută</i> . Interpretare și deschideri	1.3.	– dezbateri pe marginea actualității textului: ce anume mai recunoaștem astăzi în lumea comediei?	Resurse bibliografice: Text-suport: I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> Resurse materiale: manual, p. 186; înregistrare video a unei puneri în scenă Forme de organizare: Activitate frontală; activitate pe grupe; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică a participării la dezbateri; interevaluare
	2.2.	– compararea comediei lui Caragiale cu o comedie clasică europeană, sub aspectul tipologiei		
	3.3.	– susținerea orală a unui punct de vedere despre un personaj, cu argumente din text		
LITERATURĂ Jean de La Fontaine, <i>Corbul și vulpea</i> . Ecouri ale clasicismului	1.2.	– identificarea structurii fabulei și a raportului dintre narațiune și morală	Resurse bibliografice: Text-suport: Jean de La Fontaine, <i>Corbul și vulpea</i> Resurse materiale: manual, pp. 187-188 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; fișă de lucru
	2.2.	– compararea fabulei cu <i>Câinele și cățelul</i> de Grigore Alexandrescu		
	1.3.	– interpretarea moralei prin raportare la contexte actuale		

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LIMBA ROMÂNĂ Dialogul formal și dialogul informal	3.3.	– identificarea mărcilor formalului și ale informalului în două dialoguri-suport din manual	Resurse materiale: manual, pp. 189-191; fișă de (auto)evaluare a discursului oral Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; autoevaluare pe bază de criterii
	3.3.	– simularea unui dialog formal și a unui informal pe aceeași temă, cu adaptarea registrului		
	3.1.	– compararea limbajului personajelor lui Caragiale cu limbajul unui dialog formal actual		
LIMBA ROMÂNĂ Monologul: prezentarea pe o temă dată	3.3.	– planificarea și susținerea unei prezentări orale de 3-4 minute pe o temă legată de textele studiate	Resurse materiale: manual, pp. 192-193 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea prezentării orale pe bază de criterii; autoevaluare
	3.3.	– completarea unei fișe de (auto)evaluare a discursului oral, urmărind dicția, intonația, claritatea și adecvarea la public		
	1.3.	– formularea unei reflecții personale despre un text studiat, integrată în prezentare		
LIMBA ROMÂNĂ Eseul. Structură și criterii de redactare	3.2.	– analiza criteriilor de monitorizare a redactării, pe baza grilei din manual	Resurse materiale: manual, pp. 139-141 Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: observarea sistematică; evaluarea planului de eseu
	3.2.	– identificarea, într-un eseu-model, a elementelor care asigură coeziunea și coerența		
	1.1.	– formularea unei teze și a unui plan de eseu pe marginea unui text studiat		
LIMBA ROMÂNĂ Eseul. Atelier de redactare. Evaluarea eseului	3.2.	– redactarea unui eseu de 250-300 de cuvinte despre un text romantic studiat, cu valorificarea citatelor	Resurse materiale: manual, pp. 141-143; grila de evaluare din manual Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea eseului pe baza grilei; autoevaluare
	3.2.	– urmărirea progresiei tematice și a legăturii dintre paragrafe în textul propriu		
	1.3.	– susținerea unei interpretări personale, argumentate cu secvențe relevante din text		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Evaluare sumativă	1.2.	– rezolvarea itemilor de înțelegere și de analiză pe baza unui text realist la prima vedere	Resurse materiale: manual, p. 194 (testul și baremul din manual) Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluare scrisă; feedback descriptiv
	1.3.	– redactarea unui text interpretativ despre tipologia umană sau despre viziunea asupra societății din text		
	3.3.	– aplicarea normelor limbii române standard în redactarea răspunsurilor		

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun (TC), filiera teoretică, profil real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

Unitatea de învățare: Recapitulare finală. Proiectul „Oameni ai timpului lor”

Timp alocat: 3 ore. Perioada: Săptămâna 36 (14-18 iunie 2027), Modulul 5

Competențe specifice vizate: 1.1, 1.3 | 2.1, 2.2 | 3.3, 3.4

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse (eventual forme de organizare a clasei)	Evaluare
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Recapitulare: dinamica formelor literare și dinamica limbii române	1.1.	– realizarea unei cronologii ilustrate cu exemple din textele studiate, care evidențiază evoluția formelor literare	Resurse materiale: manual, pp. 196-199; fișe de sinteză Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea cronologiei; autoevaluare
	2.2.	– compararea formelor de reprezentare literară din cele patru epoci studiate, într-un tabel de sinteză		
	3.3.	– exerciții recapitulative de aplicare a normelor limbii standard în redactare și în comunicarea orală		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Prezentarea proiectelor „Oameni ai timpului lor”	2.1.	– prezentarea unei personalități prin raportare la surse istorice, literare și culturale diverse	Resurse materiale: manual, p. 195; proiectele elevilor; grila de evaluare a proiectului Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: evaluarea proiectului pe bază de criterii; interevaluare
	3.3.	– susținerea prezentării cu accent pe structurarea informației și pe claritatea mesajului		
	1.3.	– formularea unei reflecții personale despre relevanța actuală a personalității alese		
LITERATURĂ. LIMBA ROMÂNĂ Bilanțul anului școlar. Jurnalul de lectură. Autoevaluare	1.3.	– prezentarea jurnalului de lectură al anului școlar și a evoluției propriilor preferințe	Resurse materiale: jurnalele de lectură; fișe de autoevaluare Forme de organizare: Activitate frontală; activitate individuală 1 oră	Evaluare: autoevaluare; feedback descriptiv individualizat
	3.3.	– completarea unei fișe de autoevaluare a competențelor formate în cursul anului		
	3.4.	– alcătuirea unei liste digitale de lecturi pentru vacanță, cu scurte recomandări adresate colegilor		